

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15026352	IES Brión	Brión	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Bacharelato	Educación física	1º Bac.	3	105

Réxime
Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introdución	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	21
4.2. Materiais e recursos didácticos	23
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	24
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	24
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	26
6. Medidas de atención á diversidade	26
7.1. Concreción dos elementos transversais	27
7.2. Actividades complementarias	28
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	29
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	30
9. Outros apartados	31

1. Introdución

O Concello de Brión está no Val da Mahía, situado entre dous ríos, polo norte o Tambre e cara ao sur, o Sar. Brión cae cara ao Sur de Santiago, camiño do mar. Pola estrada C-543 de Santiago a Noia, Brión está a 13 quilómetros de Santiago e a 23 de Noia.

Paralela a esta estrada, está a autovía AG 56 Santiago-Brión, que continúa ata Noia como vía de alta capacidade. Brión ten 106 aldeas, repartidas en 9 parroquias, nas que hai que salientar as que teñen máis poboación que son Pedrouzos (Brión), O Alqueidón e o Tremo (Os Ánxeles).

Na división comarcal de Galicia, Brión está integrada na comarca de Santiago.

Ten unha poboación de 7.923 habitantes, que está en aumento pola súa proximidade a Santiago.

A extensión é de 75 quilómetros cadrados e ten por veciños a sete municipios: Ames, Negreira, Serra de Outes, Noia, Lousame, Rois e Teo.

O IES de Brión é un centro público que comezou a súa andaina no curso escolar 1998-99 en Esparís (Viceso) impartindo ESO.

Dende o curso 2008-09, impártese ESO e Bacharelato e está situado en Pedrouzos, ao lado do CEIP de Pedrouzos, e tendo moi perto diversos servizos do Concello como Pavillón Municipal, Piscina Municipal Cuberta, Campo de fútbol, parques públicos, Centro de Saúde, Farmacia, Protección Civil, Guardia Civil e a Carballeira de Santa Minia onde está o edificio administrativo do Concello, a Casa da Cultura, Biblioteca Municipal, Policía Local.

O IES de Brión recibe alumnado do CEIP de Pedrouzos (centro adscrito) e tamén de concellos limítrofes como Urdilfe (Rois), Bertamiráns (Ames) e, en menor medida, Negreira e Roxos (Santiago).

O Departamento de Educación Física está composto por dúas profesoras funcionarias con destino definitivo, Carmen García e Xiana Guerra.

Este curso en 1º de Bacharelato, hai 2 grupos, A con 23 estudiantes (Modalidade de Humanidades e Ciencias Sociais e Modalidade de Ciencias e Tecnoloxía) e B con 23 estudiantes (Modalidade de Ciencias e Tecnoloxía). A docente do grupo A é Carmen García e de B, Xiana Guerra.

Do total de 46 estudiantes, 38 viven en Brión (82,6%), 4 en Ames (8,7%), 3 en Rois (6,5%) e 1 en A Baña (2,2%) e 44 estudiantes (95,7%) cursaron toda ou parte do ESO no instituto, sendo 2 estudiantes (4,3%) novos.

En Bacharelato, a materia de EF impártense 3 horas semanais, en 1º, sendo obligatoria.

En 2º de Bacharelato poderán optar, dende este curso académico, á materia de libre configuración do centro Actividade Física e Saúde, de unha hora semanal.

A materia busca formar ao alumnado na programación autónoma e a autorregulación da súa práctica física, e tamén consolidar un estilo de vida activo e saudable ao longo da súa vida, sempre valorando as posibilidades do entorno.

Posto que é o último ano escolar no que todo o alumnado cursa esta materia, tamén ten un carácter propedéutico. Tentamos achegar ao alumnado a unha serie de saídas profesionais relacionadas coa materia, tanto dende estudos universitarios como de formación profesional ou outro tipo de estudos para os ensinos deportivos.

A programación consta de 12 unidades didácticas, continuación do traballo desenvolvido no ESO e que contribúen a que o alumnado siga avanzando no seu camiño de vida activa e saudable dun xeito autónomo, tendo en conta as súas aptitudes e sempre con afán de superación.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Interiorizar o desenvolvemento dun estilo de vida activo e saudable, planificando responsable e conscientemente a súa actividade física a partir da autoavalía personal con base en parámetros científicos e availables, e axustando as prácticas motrices ás súas necesidades e motivacións persoais para satisfacer as súas demandas de lecer activo e de benestar persoal, así como coñecer posibles saídas profesionais asociadas á actividade física.			2-5	1-4	11-12-50		3	

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX2 - Adaptar autonomamente as capacidades físicas, perceptivo-motrices e coordinativas, así como as habilidades e destrezas motrices específicas das modalidades practicadas, a diferentes situacions con distintos niveis de dificultade, aplicando eficientemente procesos de percepción, decisión e execución adecuados á súa lóxica interna para resolver situacions motrices vinculadas con distintas actividades físicas funcionais, deportivas, expresivas e recreativas, e consolidar actitudes de superación, crecimiento e resiliencia ao enfrentarse a desafíos físicos.					12-40		2-3	
OBX3 - Difundir e promover novas prácticas motrices, compartindo espazos de actividade físico-deportiva con independencia das diferencias culturais, sociais, de xénero e de habilidade, priorizando o respecto cara aos participantes e ás regras sobre os resultados, adoptando unha actitude crítica e proactiva ante comportamentos antideportivos ou contrarios á convivencia e desenvolvendo procesos de autorregulación emocional que canalicen o fracaso e o éxito nestas situacions, para contribuír autonomamente ao entendemento social e ao compromiso ético nos diferentes espazos nos que se participa, fomentando a detección precoz e o coñecemento das estratexias para abordar calquera forma de discriminación ou violencia.	5	3			11-20-50	3		
OBX4 - Analizar criticamente, e investigar, sobre as prácticas e manifestacions culturais vinculadas coa motricidade segundo a súa orixe e evolución, desde a perspectiva de xénero e desde os intereses económicos, políticos e sociais que condicionan o seu desenvolvemento, practicándolas e fomentando a súa conservación para ser capaz de defender, desde unha postura ética e contextualizada, os valores que transmiten.		3	5		12	1		1
OBX5 - Implementar un estilo de vida sustentable e comprometido coa conservación e mellora da contorna, organizando e desenvolvendo accións de servizo á comunidade vinculadas á actividade física e ao deporte, asumindo responsabilidades na seguridade das prácticas, para contribuír activamente ao mantemento e coidado do medio natural e urbano e dar a coñecer o seu potencial entre os membros da comunidade.			5		12-20	4	1	

Descripción:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descripción	% Peso materia	Nº sesiones	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	O coidado do corpo. Alimentación saudable, educación postural, o autoconcepto e a autoestima, a imaxe percibida. Saídas profesionais.	UD de tipo transversal que permitirá traballar distintos contidos ao longo do curso, adaptándoos ás especificidades de cada unha das demais UUDD.	5	5	X	X	X
2	Autoavalíaación da condición física saudable.	O alumnado, organizado en grupos, avaliará a súa condición física realizando diversas probas e cotexando os resultados con táboas estandarizadas. Deste xeito, o alumnado aprenderá a interpretar o estado da súa condición física saudable. Tamén empregaremos aplicacións específicas para a interpretación dos resultados.	6	6	X		X
3	Condición física. Plan de adestramento persoal para a saúde.	Nesta UD o alumnado aprenderá, dende a práctica, a planificar o seu propio plan de adestramento en función dos resultados da autoavalíaación realizada na UD anterior, e dos obxectivos que se propóna. Centrarase principalmente na musculatura lumbo-pélvica pola súa relación directa coa saúde musculo-esquelética do resto do corpo. Traballo de forza e resistencia.	11	12	X		
4	Deportes alternativos: dogdeball e Kinball.	Nesta UD o alumnado traballará un deporte alternativo, neste caso o Kinball, partindo do xa coñecido dogdeball (brilé). Repasarán e de ser o caso, profundizará na lóxica do xogo e nos elementos técnicos, tácticos e regulamentarios, sempre destacando o xogo limpo e o traballo en equipo.	8	9	X		
5	Xogos tradicionais e populares.	Nesta unidade recuperamos xogos que xa practicaron na ESO e practicámoslos na clase. O obxectivo é que, en grupos de 3-4 persoas, organicen unha xornada de xogos tradicionais para 3º e 4º de ESO..	6	6	X		
6	Prevención de accidentes nas prácticas motrices e primeiros auxilios.	Nesta UD o alumnado aprenderá a anticiparse aos riscos e lesións derivadas das diversas prácticas motrices, e tentará dominar os protocolos de intervención ante situacións críticas ou accidentes (PAS, DEA, DESA, RCP, entre outros). Repasaremos o botiquín básico.	8	8		X	
7	Deportes de equipo (a escoller)	Nesta UD o alumnado practicará algunas das técnicas básicas dos deportes de equipo traballados no ESO. Dividida a clase	11	12		X	X

UD	Título	Descripción	% Peso materia	Nº sesiones	1º trim.	2º trim.	3º trim.
7	Deportes de equipo (a escoller)	en 2 grupos, terán que escoller dous deportes entre voleibol, baloncesto, balonmán e floorball. Unidade que favorece a coeducación e o traballo en equipo.	11	12		X	X
8	Expresión corporal, técnicas de relaxación, respiración, ioga, Pilates...	Nesta UD didáctica o alumnado traballará o control postural, as actividades de relaxación, o hatha-ioga, o Pilates, a ximnasia suave, a distintas técnicas de relaxación. Serán presentadas dun xeito práctico, traballando a concentración e a consciencia nos movementos. Asemade, traballaremos técnicas de expresión, danza, bailes de salón...para unha posible representación para un festival no instituto e, de ser o caso, para o colexiado de primaria.	9	9		X	
9	As actividades con música.	Nesta unidade o alumnado poderá traballar tanto exercicios de mellora da condición física (tabata, strong...), como actividades acrobáticas (acrosport) ou coreografías deseñadas polo alumnado.	9	9		X	X
10	Deportes de rede: bádminton e tenis de mesa (individuais edobres).	Nesta UD o alumnado traballará dous deportes de rede, neste caso bádminton e tenis de mesa, nas súas modalidades de individuais edobres mixto. Repasará e de ser o caso, profundizará na lóxica dos xogos e nos elementos técnicos, tácticos e regulamentarios.	8	8			X
11	Orientación	Nesta unidade traballaremos, orientación, roterios, e circuitos de pistas...tanto no entorno próximo como noutros lugares.	9	9			X
12	A animación socio-deportiva no medio urbano e natural. Actividades na Piscina Municipal Cuberta de Brión.	Nesta UD o alumnado practicará, en función das posibilidades da contorna do centro, actividades no medio natural, como o sendeirismo, circuitos de bicicleta, andaina para outros cursos. Tamén aproveitaremos a proximidade á Piscina Municipal Cuberta de Brión para realizar actividades acuáticas, condición física e de lecer.	10	12			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	O coidado do corpo. Alimentación saudable, educación postural, o autoconcepto e a autoestima, a imaxe percibida. Saídas profesionais.	5

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Incorporar de forma autónoma, e segundo as súas preferencias persoais, os procesos de activación corporal, autorregulación e dosificación do esforzo, alimentación saudable, educación postural e relaxación e hixiene durante a práctica de actividades motrices, reflexionando sobre a súa relación con posibles estudos posteriores ou futuros desempeños profesionais.	Incorporar de forma autónoma os procesos de activación corporal, alimentación saudable e educación postural durante a práctica de actividades motrices.		
CA1.3 - Actuar de forma crítica, comprometida e responsable ante os estereotipos sociais asociados ao ámbito do corporal e os comportamentos que poñan en risco a saúde, aplicando con autonomía e independencia criterios científicos de validez, fiabilidade e obxectividade á información recibida.	Actuar de forma crítica e responsable ante os estereotipos sociais asociados ao ámbito do corporal e os comportamentos que poñan en risco a saúde.		
CA4.2 - Establecer mecanismos de relación e entendemento co resto de participantes durante o desenvolvemento de diversas prácticas motrices con autonomía e facendo uso efectivo de habilidades sociais de diálogo na resolución de conflitos e respecto ante a diversidade de competencia motriz, e situándose activa, reflexiva e criticamente fronte aos estereotipos, as actuacións discriminatorias e a violencia, así como coñecer as estratexias para a súa prevención, detección precoz e abordaxe.	Relacionarse co resto de participantes facendo uso do diálogo na resolución de conflitos, respectando a diversidade de competencia motriz e situándose fronte aos estereotipos e a violencia.	TI	100
CA5.2 - Comprender e contextualizar a influencia cultural e social das manifestacións motrices más relevantes no panorama actual, analizando as súas orixes e a súa evolución ata a actualidade e rexeitando aqueles compoñentes que non se axusten aos valores dunha sociedade aberta, inclusiva, diversa e igualitaria.	Comprender a influencia social das manifestacións motrices actuais más relevantes, rexeitando os compoñentes que non se axusten aos valores dunha sociedade aberta, inclusiva, diversa e igualitaria.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Saúde física. - Profesións vinculadas á actividade física e á saúde. - Dietas equilibradas segundo as características físicas e persoais. - Exercicios compensatorios da musculatura segundo a actividade física. - Saúde social. - Beneficios e regras da práctica de actividade física para a saúde individual ou colectiva. - Hábitos sociais e os seus efectos na condición física e a saúde. - Vantaxes e inconvenientes do deporte profesional. - Saúde mental. - Trastornos vinculados coa imaxe corporal.

Contidos

- Tipoloxías corporais predominantes na sociedade e análise crítica da súa presenza en publicidade, e medios de comunicación e redes sociais.
- Xestión do éxito e da fama en contextos físico-deportivos: exemplos, dificultades e estratexias.
- Medidas para fomentar a igualdade no deporte.
- Identificación e rexeitamento de condutas contrarias á convivencia en situacións motrices.
- Deporte e perspectiva de xénero: estereotipos de xénero en contextos físico-deportivos, presenza en medios de comunicación e redes sociais.
- Historias de vida significativas de deportistas profesionais de ambos os xéneros, exemplos de boas prácticas profesionais no deporte.
- Deporte: análise crítica da súa influencia na sociedade.
- Mercado, consumismo e deporte.
- Saídas profesionais no ámbito deportivo.

UD	Título da UD	Duración
2	Autoavaliação da condición física saudable.	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Planificar, elaborar e poñer en práctica de maneira autónoma un programa persoal de actividade física dirixido á mellora ou ao mantemento da saúde, aplicando os diferentes sistemas de desenvolvemento das capacidades físicas implicadas, segundo as necesidades e intereses individuais e respectando a propia realidade e identidade corporal, avaliando os resultados obtidos.	Avaliar de maneira autónoma as diferentes capacidades físicas relacionadas coa saúde, segundo as necesidades e intereses individuais.		
CA1.3 - Actuar de forma crítica, comprometida e responsable ante os estereotipos sociais asociados ao ámbito do corporal e os comportamentos que poñan en risco a saúde, aplicando con autonomía e independencia criterios científicos de validez, fiabilidade e obxectividade á información recibida.	Actuar de forma crítica ante os estereotipos sociais asociados ao ámbito do corporal que poñan en risco a saúde, aplicando con autonomía e independencia criterios científicos á información recibida.	TI	100
CA1.4 - Empregar de maneira autónoma aplicacións e dispositivos dixitais relacionados coa xestión da actividade física, respectando a privacidade e as medidas básicas de seguridade vinculadas á difusión pública de datos persoais.	Empregar autónomamente aplicacións dixitais relacionadas coa avaliação da condición física, e respectar a privacidade e as medidas de seguridade vinculadas á difusión pública de datos persoais.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Saúde física.

Contidos

- Autoavalación das capacidades físicas e coordinativas como requisito previo á planificación: técnicas, estratexias e probas de valoración.
- Identificación de obxectivos motrices, saudables, de actividade ou similares a alcanzar cun programa de actividade física persoal.
- Avaliación do logro dos obxectivos do programa e reorientación de actividades a partir dos resultados.
- Ferramentas dixitais para a xestión da actividade física.
- Identificación de problemas posturais básicos e planificación preventiva da saúde postural en actividades específicas.

UD	Título da UD	Duración
3	Condición física. Plan de adestramento persoal para a saúde.	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Planificar, elaborar e poñer en práctica de maneira autónoma un programa persoal de actividade física dirixido á mellora ou ao mantemento da saúde, aplicando os diferentes sistemas de desenvolvemento das capacidades físicas implicadas, segundo as necesidades e intereses individuais e respectando a propia realidade e identidade corporal, avaliando os resultados obtidos.	Poñer en práctica autónomamente un programa persoal de A.F. dirixido ao mantemento da saúde, aplicando sistemas de desenvolvemento das capacidades físicas, avaliando os resultados obtidos.		
CA1.3 - Actuar de forma crítica, comprometida e responsable ante os estereotipos sociais asociados ao ámbito do corporal e os comportamentos que poñan en risco a saúde, aplicando con autonomía e independencia criterios científicos de validez, fiabilidade e obxectividade á información recibida.	Actuar de forma crítica ante os estereotipos sociais asociados ao ámbito do corporal que poñan en risco a saúde, aplicando con autonomía e independencia criterios científicos á información recibida.		
CA1.4 - Empregar de maneira autónoma aplicacións e dispositivos dixitais relacionados coa xestión da actividade física, respectando a privacidade e as medidas básicas de seguridade vinculadas á difusión pública de datos persoais.	Empregar autónomamente aplicacións dixitais relacionadas coa planificación da A. Físico-deportiva para a saúde, e respectar a privacidade e as medidas de seguridade sobre á difusión de datos persoais.	TI	100
CA2.2 - Desenvolver proxectos motores de carácter individual, cooperativo ou colaborativo, xestionando autonomamente calquera imprevisto ou situación que poida ir xurdindo ao longo do proceso de forma eficiente, creativa e axustada aos obxectivos que se pretendan alcanzar.	Xestionar autónomamente calquera imprevisto nas medidas relacionadas coa planificación da actividade física e deportiva.		
CA2.3 - Colaborar mostrando iniciativa durante o desenvolvemento de proxectos e producións motrices, liquidando de forma coordinada calquera imprevisto ou situación que poida ir xurdindo ao longo do proceso.	Mostrar iniciativa durante o desenvolvemento de plans de adestramento.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Saúde física.
- Programa persoal de actividade física atendendo á frecuencia, volume, intensidade e tipo de actividade.
- Identificación de obxectivos motrices, saudables, de actividade ou similares a alcanzar cun programa de actividade física persoal.
- Avaliación do logro dos obxectivos do programa e reorientación de actividades a partir dos resultados.
- Planificación para o desenvolvemento das capacidades físicas básicas: forza e resistencia.
- Sistemas de adestramento.
- Ferramentas dixitais para a xestión da actividade física.
- Técnicas básicas de descarga postural e relaxación.
- Exercicios compensatorios da musculatura segundo a actividade física.
- Musculatura lumbo-pélvica para adestramento da forza.
- Identificación de problemas posturais básicos e planificación preventiva da saúde postural en actividades específicas.
- Saúde mental.
- Técnicas de respiración, visualización e relaxación para liberar tensión e os seus beneficios na atención e concentración.
- Xestión das medidas relacionadas coa planificación da actividade física e deportiva (tipo de deporte, material necesario, obxectivos da preparación, actividades e similares).
- Selección responsable e sustentable do material deportivo.
- Análise crítica de estratexias publicitarias.
- Autoxestión de proxectos persoais de carácter motor.

UD	Título da UD	Duración
4	Deportes alternativos: dogdeball e Kinball.	9

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Desenvolver proxectos motores de carácter individual, cooperativo ou colaborativo, xestionando autonomamente calquera imprevisto ou situación que poida ir xurdindo ao longo do proceso de forma eficiente, creativa e axustada aos obxectivos que se pretendan alcanzar.	Desenvolver proxectos motores de carácter cooperativo, xestionando autonomamente calquera situación que poida ir xurdindo ao longo do proceso de forma eficiente e axustada aos obxectivos.	TI	100

Criterios de avaliação	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Solucionar de forma autónoma situacións de oposición, colaboración ou colaboración-oposición en contextos deportivos ou recreativos con fluidez, precisión e control, aplicando de maneira automática procesos de percepción, decisión e execución en contextos reais ou simulados de actuación e adaptando as estratexias ás condicións cambiantes que se producen na práctica.	Aplicar de maneira automática procesos de percepción, decisión e execución en contextos reais ou simulados de actuación, adaptando as estratexias ás condicións cambiantes que se producen na práctica.		
CA3.3 - Identificar, analizar e comprender os factores clave que condicionan a intervención dos compoñentes cualitativos e cuantitativos da motricidade na realización de xestos técnicos ou situacións motrices variadas, identificando erros comúns e propoñendo solucións para estes.	Identificar os factores clave que condicionan a intervención dos compoñentes cualitativos da motricidade na realización de xestos técnicos ou situacións motrices variadas.		
CA3.4 - Colaborar mostrando iniciativa durante o desenvolvemento de proxectos e producións motrices, liquidando de forma coordinada calquera imprevisto ou situación que poida ir xurdindo ao longo do proceso.	Colaborar mostrando iniciativa durante o desenvolvemento de situacións motrices, liquidando de forma coordinada calquera imprevisto ou situación que poida ir xurdindo ao longo do proceso.		
CA4.2 - Establecer mecanismos de relación e entendemento co resto de participantes durante o desenvolvemento de diversas prácticas motrices con autonomía e facendo uso efectivo de habilidades sociais de diálogo na resolución de conflitos e respecto ante a diversidade de competencia motriz, e situándose activa, reflexiva e criticamente fronte aos estereotipos, as actuacións discriminatorias e a violencia, así como coñecer as estratexias para a súa prevención, detección precoz e abordaxe.	Respectar a diversidade de competencia motriz do resto de participantes durante o desenvolvemento da práctica motriz e facer uso das habilidades sociais na resolución de conflitos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Toma de decisións. - Análise colectiva de resultados e reaxuste de actuacións para conseguir o éxito en actividades cooperativas. - Desempeño de roles variados en procedementos ou sistemas tácticos postos en práctica para conseguir os obxectivos do equipo. - Capacidades perceptivo-motrices en contexto de práctica: integración do esquema corporal; toma de decisións previas á realización dunha actividade motriz sobre os mecanismos coordinativos, espaciais e temporais, así como reaxuste da propia intervención para resvela adecuadamente respecto a si mesmo, aos participantes e ao espazo no que se desenvolve a práctica. - Perfeccionamento das habilidades específicas dos deportes ou actividades físicas. - Habilidades sociais: estratexias de inclusión doutras persoas nas actividades de grupo, animando á súa participación e respectando as diferenzas. - Medidas para fomentar a igualdade no deporte. - Desempeño de roles e funcións relacionados co deporte: arbitrase, persoal técnico, participante, público e outros. - Identificación e rexitamento de condutas contrarias á convivencia en situacións motrices.

UD	Título da UD	Duración
5	Xogos tradicionais e populares.	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Desenvolver proxectos motores de carácter individual, cooperativo ou colaborativo, xestionando autonomamente calquera imprevisto ou situación que poida ir xurdindo ao longo do proceso de forma eficiente, creativa e axustada aos obxectivos que se pretendan alcanzar.	Perfeccionar as habilidades específicas dos xogos tradicionais e populares practicados.		
CA5.2 - Comprender e contextualizar a influencia cultural e social das manifestacións motrices más relevantes no panorama actual, analizando as súas orixes e a súa evolución ata a actualidade e rexeitando aqueles compoñentes que non se axusten aos valores dunha sociedade aberta, inclusiva, diversa e igualitaria.	Coñecer e practicar xogos tradicionais e populares de Galicia.	TI	100

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos			
<ul style="list-style-type: none"> - Toma de decisións. - Resolución de situacíons motrices variadas axustando eficientemente os compoñentes da motricidade en actividades individuais. - Perfeccionamento das habilidades específicas dos deportes ou actividades físicas. - Os xogos e deportes tradicionais e autóctonos e o seu vínculo cultural: orixe, evolución, preservación e factores condicionantes. 			

UD	Título da UD	Duración
6	Prevención de accidentes nas prácticas motrices e primeiros auxilios.	8

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Coñecer e implementar de maneira responsable e autónoma medidas específicas para a prevención de lesións antes, durante e despois da actividade física, así como para a aplicación de primeiros auxilios ante situacíons de emergencia ou accidente, poñendo en práctica normas de seguridade individuais e colectivas, identificando as posibles transferencias que estes coñecementos teñen ao ámbito profesional e ocupacional.	Coñecer e implementar de maneira autónoma medidas específicas para a prevención de lesións e aplicar os primeiros auxilios ante situacíons de emergencia ou accidente.	TI	100

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Prevención de accidentes nas prácticas motrices.
- Xestión do risco propio e do dos demais: planificación de factores de risco en actividades físicas, medidas colectivas de seguridade.
- Protocolos ante alertas escolares.
- Actuacións críticas ante accidentes.
- Conduta PAS: protexer, avisar, socorrer.
- Desprazamentos e transporte de accidentados.
- Reanimación mediante desfibrilador automático (DEA) ou semiautomático (DESA).
- Protocolo RCP (reanimación cardiopulmonar).
- Técnicas específicas e indicios de accidentes cardiovasculares (manobra de Heimlich, sinais de ictus e similares).
- Contido básico de caixa de primeiros auxilios.

UD	Título da UD	Duración
7	Deportes de equipo (a escoller)	12

Criterios de evaluación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Solucionar de forma autónoma situacóns de oposición, colaboración ou colaboración-oposición en contextos deportivos ou recreativos con fluidez, precisión e control, aplicando de maneira automática procesos de percepción, decisión e execución en contextos reais ou simulados de actuación e adaptando as estratexias ás condicóns cambiantes que se producen na práctica.	Solucionar autonomamente situacóns de oposición con fluidez, precisión e control, aplicando automaticamente procesos de percepción, decisión e execución en contextos reais ou simulados de actuación.		
CA3.3 - Identificar, analizar e comprender os factores clave que condicionan a intervención dos componentes cualitativos e cuantitativos da motricidade na realización de xestos técnicos ou situacóns motrices variadas, identificando erros comúns e propoñendo solucóns para estes.	Identificar os factores clave que condicionan a intervención dos componentes cualitativos da motricidade na realización de xestos técnicos, e identificar os erros comúns.	TI	100
CA4.2 - Establecer mecanismos de relación e entendemento co resto de participantes durante o desenvolvemento de diversas prácticas motrices con autonomía e facendo uso efectivo de habilidades sociais de diálogo na resolución de conflitos e respecto ante a diversidade de competencia motriz, e situándose activa, reflexiva e criticamente fronte aos estereotipos, as actuacións discriminatorias e a violencia, así como coñecer as estratexias para a súa prevención, detección precoz e abordaxe.	Respectar a diversidade de competencia motriz do resto de participantes durante o desenvolvemento da práctica motriz e fazer uso das habilidades sociais na resolución de conflitos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Toma de decisións.
- Resolución de situacións motrices variadas axustando eficientemente os compoñentes da motricidade en actividades individuais.
- Accións que provocan situacións de vantaxe con respecto ao adversario nas actividades de oposición.
- Oportunidade, pertinencia e risco das accións nas actividades físico-deportivas de contacto a partir da análise dos puntos fortes e débiles propios e do rival.
- Capacidades perceptivo-motrices en contexto de práctica: integración do esquema corporal; toma de decisións previas á realización dunha actividade motriz sobre os mecanismos coordinativos, espaciais e temporais, así como reaxuste da propia intervención para resolvela adecuadamente respecto a si mesmo, aos participantes e ao espazo no que se desenvolve a práctica.
- Perfeccionamento das habilidades específicas dos deportes ou actividades físicas.
- Creatividade motriz: creación de retos e situacións-problema coa resolución más eficiente de acordo cos recursos dispoñibles.
- Habilidades sociais: estratexias de inclusión doutras persoas nas actividades de grupo, animando á súa participación e respectando as diferenzas.
- Medidas para fomentar a igualdade no deporte.
- Desempeño de roles e funcións relacionados co deporte: arbitraxe, persoal técnico, participante, público e outros.
- Identificación e rexeitamento de condutas contrarias á convivencia en situacións motrices.

UD	Título da UD	Duración
8	Expresión corporal, técnicas de relaxación, respiración, ioga, Pilates...	9

Criterios de evaluación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Organizar e practicar diversas actividades motrices, valorando o seu potencial como posible saída profesional e analizando os seus beneficios desde a perspectiva da saúde, o gozo, a autosuperación e as posibilidades de interacción social, adoptando actitudes de interese, esforzo, liderado e empatía ao asumir e desempeñar distintos roles relacionados con elas.	Practicar actividades motrices de control postural, relaxación, hatha-ioga, Pilates, ximnasia suave traballando a concentración e a consciencia nos movementos, desde a perspectiva do gozo, e a autosuperación.		
CA5.1 - Organizar e practicar diversas actividades motrices, valorando o seu potencial como posible saída profesional e analizando os seus beneficios desde a perspectiva da saúde, o gozo, a autosuperación e as posibilidades de interacción social, adoptando actitudes de interese, esforzo, liderado e empatía ao asumir e desempeñar distintos roles relacionados con elas.	Organizar actividades motrices de expresión corporal, danza, bailes... adoptando actitudes de interese, esforzo, liderado e empatía ao asumir e desempeñar distintos roles relacionados con elas.	TI	100

Criterios de avaliação	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.3 - Crear e representar composicións corporais individuais ou colectivas, con e sen base musical, aplicando con precisión, idoneidade e coordinación escénica as técnicas expresivas más apropiadas a cada composición para representalas ante as súas compañeiras e compañeiros ou outros membros da comunidade.	Crear e representar composicións corporais individuais ou colectivas con e sen base musical ante as súas compañeiras e compañeiros, e aplicar as técnicas expresivas más apropiadas a cada composición.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Desempeño de roles e funcións relacionados co deporte: arbitraxe, persoal técnico, participante, público e outros. - Técnicas específicas de expresión corporal. - Práctica de actividades rítmico-musicais con intencionalidade estética ou artístico-expresiva.

UD	Título da UD	Duración
9	As actividades con música.	9

Criterios de avaliação	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Desenvolver proxectos motores de carácter individual, cooperativo ou colaborativo, xestionando autonomamente calquera imprevisto ou situación que poida ir xurdindo ao longo do proceso de forma eficiente, creativa e axustada aos obxectivos que se pretendan alcanzar.	Desenvolver proxectos motores de carácter individual, cooperativo ou colaborativo.	TI	100
CA3.2 - Solucionar de forma autónoma situacións de oposición, colaboración ou colaboración-oposición en contextos deportivos ou recreativos con fluidez, precisión e control, aplicando de maneira automática procesos de percepción, decisión e execución en contextos reais ou simulados de actuación e adaptando as estratexias ás condicións cambiantes que se producen na práctica.	Solucionar de forma autónoma situacións de colaboración en contextos deportivos ou recreativos con fluidez, precisión e control.		
CA3.3 - Identificar, analizar e comprender os factores clave que condicionan a intervención dos componentes cualitativos e cuantitativos da motricidade na realización de xestos técnicos ou situacións motrices variadas, identificando errores comúns e propoñendo solucións para estes.	Identificar os factores clave que condicionan a intervención dos componentes cualitativos e cuantitativos da motricidade na realización de xestos técnicos nas actividades acrobáticas e circenses.		
CA3.4 - Colaborar mostrando iniciativa durante o desenvolvemento de proxectos e producións motrices, liquidando de forma coordinada calquera imprevisto ou situación que poida ir xurdindo ao longo do proceso.	Colaborar mostrando iniciativa durante o desenvolvemento de proxectos e producións motrices.		

Criterios de avaliação	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.2 - Establecer mecanismos de relación e entendemento co resto de participantes durante o desenvolvemento de diversas prácticas motrices con autonomía e facendo uso efectivo de habilidades sociais de diálogo na resolución de conflitos e respecto ante a diversidade de competencia motriz, e situándose activa, reflexiva e criticamente fronte aos estereotipos, as actuacións discriminatorias e a violencia, así como coñecer as estratexias para a súa prevención, detección precoz e abordaxe.	Establecer mecanismos de relación e entendemento co resto de participantes durante o desenvolvemento de diversas prácticas motrices con autonomía.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Toma de decisións. - Resolución de situacións motrices variadas axustando eficientemente os compoñentes da motricidade en actividades individuais. - Análise colectiva de resultados e reaxuste de actuacións para conseguir o éxito en actividades cooperativas. - Capacidades perceptivo-motrices en contexto de práctica: integración do esquema corporal; toma de decisións previas á realización dunha actividade motriz sobre os mecanismos coordinativos, espaciais e temporais, así como reaxuste da propia intervención para resolvela adecuadamente respecto a si mesmo, aos participantes e ao espazo no que se desenvolve a práctica. - Perfeccionamento das habilidades específicas dos deportes ou actividades físicas. - Creatividade motriz: creación de retos e situacións-problema coa resolución máis eficiente de acordo cos recursos disponíveis. - Habilidades sociais: estratexias de inclusión doutras persoas nas actividades de grupo, animando á súa participación e respectando as diferenzas. - Medidas para fomentar a igualdade no deporte. - Desempeño de roles e funcións relacionados co deporte: arbitraxe, persoal técnico, participante, público e outros. - Identificación e rexeitamento de condutas contrarias á convivencia en situacións motrices.

UD	Título da UD	Duración
10	Deportes de rede: bádminton e tenis de mesa (individuais e dobres).	8

Criterios de avaliação	Mínimos de consecución	IA	%
------------------------	------------------------	----	---

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Desenvolver proxectos motores de carácter individual, cooperativo ou colaborativo, xestionando autonomamente calquera imprevisto ou situación que poida ir xurdindo ao longo do proceso de forma eficiente, creativa e axustada aos obxectivos que se pretendan alcanzar.	Coñecer e practicar os elementos técnicos, tácticos e regulamentarios do bádminton e tenis de mesa, nas modalidades de individuais edobres.		
CA3.2 - Solucionar de forma autónoma situacóns de oposición, colaboración ou colaboración-oposición en contextos deportivos ou recreativos con fluidez, precisión e control, aplicando de maneira automática procesos de percepción, decisión e execución en contextos reais ou simulados de actuación e adaptando as estratexias ás condicóns cambiantes que se producen na práctica.	Adaptar a propia intervención respecto da do/a rival con fluidez, precisión e control, e aplicar os procesos de percepción, decisión e execución en situacóns reais de práctica.		
CA3.3 - Identificar, analizar e comprender os factores clave que condicionan a intervención dos compoñentes cualitativos e cuantitativos da motricidade na realización de xestos técnicos ou situacóns motrices variadas, identificando erros comúns e propoñendo soluciones para estes.	Identificar os factores clave que condicionan a intervención dos compoñentes cualitativos da motricidade na realización de xestos técnicos, e identificar os erros comúns.	TI	100
CA4.2 - Establecer mecanismos de relación e entendemento co resto de participantes durante o desenvolvemento de diversas prácticas motrices con autonomía e facendo uso efectivo de habilidades sociais de diálogo na resolución de conflitos e respecto ante a diversidade de competencia motriz, e situándose activa, reflexiva e criticamente fronte aos estereotipos, as actuacóns discriminatorias e a violencia, así como coñecer as estratexias para a súa prevención, detección precoz e abordaxe.	Respectar a diversidade de competencia motriz do resto de participantes durante o desenvolvemento da práctica motriz e facer uso das habilidades sociais na resolución de conflitos.		
CA4.3 - Comprender e contextualizar a influencia cultural e social das manifestacóns motrices más relevantes no panorama actual, analizando as sús oríxes e a súa evolución ata a actualidade e rexeitando aqueles compoñentes que non se axusten aos valores dunha sociedade aberta, inclusiva, diversa e igualitaria.	Comprender e contextualizar a influencia cultural e social do bádminton e tenis de mesa no panorama actual, e coñecer a súa orixe e evolución ata a actualidade.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Toma de decisións. - Resolución de situacóns motrices variadas axustando eficientemente os compoñentes da motricidade en actividades individuais. - Accións que provocan situacóns de vantaxe con respecto ao adversario nas actividades de oposición. - Capacidades perceptivo-motrices en contexto de práctica: integración do esquema corporal; toma de decisións previas á realización dunha actividad motriz sobre os mecanismos coordinativos, espaciais e temporais, así como reaxuste da propia intervención para resolvela adecuadamente respecto a si mesmo, aos participantes e ao espazo no que se desenvolve a práctica. - Perfeccionamento das habilidades específicas dos deportes ou actividades físicas.

Contidos

- Habilidades sociais: estratexias de inclusión doutras persoas nas actividades de grupo, animando á súa participación e respectando as diferenzas.
- Medidas para fomentar a igualdade no deporte.
- Desempeño de roles e funcións relacionados co deporte: arbitraxe, persoal técnico, participante, público e outros.
- Identificación e rexeitamento de condutas contrarias á convivencia en situacións motrices.

UD	Título da UD	Duración
11	Orientación	9

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Colaborar mostrando iniciativa durante o desenvolvemento de proxectos e producións motrices, liquidando de forma coordinada calquera imprevisto ou situación que poida ir xurdindo ao longo do proceso.	Colaborar mostrando iniciativa durante o desenvolvemento de proxectos motrices.		
CA4.2 - Establecer mecanismos de relación e entendemento co resto de participantes durante o desenvolvemento de diversas prácticas motrices con autonomía e facendo uso efectivo de habilidades sociais de diálogo na resolución de conflitos e respecto ante a diversidade de competencia motriz, e situándose activa, reflexiva e criticamente fronte aos estereotipos, as actuacións discriminatorias e a violencia, así como coñecer as estratexias para a súa prevención, detección precoz e abordaxe.	Respectar a diversidade de competencia motriz do resto de participantes durante o desenvolvemento da práctica motriz e facer uso das habilidades sociais na resolución de conflitos.	TI	100
CA6.1 - Promover e participar en actividades físico-deportivas en contornas urbanas e naturais terrestres ou acuáticas, interactuando con elles de maneira sostible, minimizando o impacto ambiental que estas poidan producir reducindo ao máximo a súa pegada ecolóxica e desenvolvendo actuacións dirixidas á conservación e mellora das condicións dos espazos nos que se desenvolvan.	Participar en actividades físico-deportivas en contornas urbanas e naturais terrestres ou acuáticas e minimizar o impacto ambiental que estas poidan producir.		
CA6.2 - Practicar e organizar actividades físico-deportivas no medio natural e urbano, asumindo responsabilidades e aplicando normas de seguridade individuais e colectivas para previr e controlar os riscos intrínsecos á propia actividade derivados da utilización dos equipamentos, a contorna ou a propia actuación dos participantes.	Practicar e organizar actividades físico-deportivas no medio natural e urbano, asumir responsabilidades e aplicar normas de seguridade individuais e colectivas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Toma de decisións.

Contidos

- Resolución de situacóns motrices variadas axustando eficientemente os compoñentes da motricidade en actividades individuais.
- Capacidades perceptivo-motrices en contexto de práctica: integración do esquema corporal; toma de decisiones previas á realización dunha actividade motriz sobre os mecanismos coordinativos, espaciais e temporais, así como reaxuste da propia intervención para resolvela adecuadamente respecto a si mesmo, aos participantes e ao espazo no que se desenvolve a práctica.
- Perfeccionamento das habilidades específicas dos deportes ou actividades físicas.
- Habilidades sociais: estratexias de inclusión doutras persoas nas actividades de grupo, animando á súa participación e respectando as diferenzas.
- Medidas para fomentar a igualdade no deporte.
- Desempeño de roles e funcións relacionados co deporte: arbitraxe, persoal técnico, participante, público e outros.
- Identificación e rexeitamento de condutas contrarias á convivencia en situacóns motrices.
- Fomento da mobilidade activa, segura, saudable e sostible en actividades cotiás. A aprendizaxe da práctica ciclista urbana segura.
- Análise das posibilidades da contorna natural e urbana e actuacións para a súa mellora desde o punto de vista da motricidade, para a práctica de actividade física e deporte: equipamentos, accesibilidade, usos e necesidades.
- Prevención de riscos asociados ás actividades e os derivados da propia actuación e da do grupo.
- Materiais e equipamentos: manexo segundo as súas especificacións técnicas.
- Uso sustentable e conservación de recursos urbanos e naturais para a práctica de actividade física.
- Promoción e usos creativos da contorna desde a motricidade.

UD	Título da UD	Duración
12	A animación socio-deportiva no medio urbano e natural. Actividades na Piscina Municipal Cuberta de Brión.	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Organizar e practicar diversas actividades motrices, valorando o seu potencial como posible saída profesional e analizando os seus beneficios desde a perspectiva da saúde, o gozo, a autosuperación e as posibilidades de interacción social, adoptando actitudes de interese, esforzo, liderado e empatía ao asumir e desempeñar distintos roles relacionados con elas.	Organizar actividades físico-deportivas no medio natural e urbano, e analizar os seus beneficios desde a perspectiva da saúde, o gozo.	TI	100

Criterios de avaliação	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.2 - Establecer mecanismos de relación e entendemento co resto de participantes durante o desenvolvemento de diversas prácticas motrices con autonomía e facendo uso efectivo de habilidades sociais de diálogo na resolución de conflitos e respecto ante a diversidade de competencia motriz, e situándose activa, reflexiva e criticamente fronte aos estereotipos, as actuacións discriminatorias e a violencia, así como coñecer as estratexias para a súa prevención, detección precoz e abordaxe.	Establecer mecanismos de relación e entendemento co resto de participantes durante o desenvolvemento de prácticas motrices, e respetar a diversidade de competencia motriz.		
CA6.1 - Promover e participar en actividades físico-deportivas en contornas urbanas e naturais terrestres ou acuáticas, interactuando con elas de maneira sostible, minimizando o impacto ambiental que estas poidan producir reducindo ao máximo a súa pegada ecolóxica e desenvolvendo actuacións dirixidas á conservación e mellora das condicións dos espazos nos que se desenvolvan.	Participar en actividades físico-deportivas en contornas urbanas e naturais terrestres ou acuáticas e minimizar o impacto ambiental que estas poidan producir.		
CA6.2 - Practicar e organizar actividades físico-deportivas no medio natural e urbano, asumindo responsabilidades e aplicando normas de seguridade individuais e colectivas para previr e controlar os riscos intrínsecos á propia actividade derivados da utilización dos equipamentos, a contorna ou a propia actuación dos participantes.	Practicar actividades físico-deportivas no medio natural e urbano, asumir responsabilidades e aplicar normas de seguridade individuais e colectivas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Habilidades sociais: estratexias de inclusión doutras persoas nas actividades de grupo, animando á súa participación e respectando as diferenzas. - Medidas para fomentar a igualdade no deporte. - Desempeño de roles e funcións relacionados co deporte: arbitraxe, persoal técnico, participante, público e outros. - Identificación e rexeitamento de condutas contrarias á convivencia en situacións motrices. - Fomento da mobilidade activa, segura, saudable e sostible en actividades cotiás. A aprendizaxe da práctica ciclista urbana segura. - Análise das posibilidades da contorna natural e urbana e actuacións para a súa mellora desde o punto de vista da motricidade, para a práctica de actividade física e deporte: equipamentos, accesibilidade, usos e necesidades. - Prevención de riscos asociados ás actividades e os derivados da propia actuación e da do grupo. - Materiais e equipamentos: manexo segundo as súas especificacións técnicas. - Uso sustentable e conservación de recursos urbanos e naturais para a práctica de actividade física. - Promoción e usos creativos da contorna desde a motricidade.

4.1. Concreciones metodolóxicas

A intervención educativa, dende unha perspectiva metodolóxica, vai estar orientada polo modelo constructivista do ensino e aprendizaxe, o que significa que as actuacións do profesorado van ir encamiñadas a procurar que sexa o/a propio/a alumno/a quen constrúa as súas aprendizaxes.

Para elo será necesario que na selección e secuenciación das actividades de aprendizaxe se teña en conta, na medida do posible, o significado que estas teñen para o/a alumno/a e a súa relación cos coñecementos que xa posúe. Ademais, haberá que considerar, no proceso de ensino e aprendizaxe, as características particulares de cada estudiante tales como a súa capacidade de aprendizaxe, os seus intereses e as súas motivacións, co fin de poder axustar adecuadamente a axuda pedagóxica ás súas necesidades específicas.

A metodoloxía, en todo caso, será flexible, activa, integradora, participativa, lúdica, creativa e progresiva. Vexamos, deseguido, algúns dos seus elementos.

1. MÉTODOS DE ENSINO

Os métodos de ensino se corresponden cos obxectivos que se pretendan en cada unidade didáctica. Elo non quere dicir que en cada unidade utilícese un método único, senón que, polo contrario, normalmente se combinárán, sendo os obxectivos didácticos propostos os que determinen a conveniencia de que predomine a utilización dun ou outro método.

Así, tomando como punto de partida a idea de que non se pretende buscar a toda costa un rendemento deportivo concreto, cando se trata da ensinanza e aprendizaxe de modelos, o método de "Instrucción directa" aconsellable naquelhas actividades que teñen solucións ben definidas polo seu probado rendemento, cuia execución requira uns programas motores específicos. Non se debe esquecer que é moito más sinxelo aprender correctamente unha técnica dende o principio que intentar correxila cando se aprendeu erroneamente.

Pero de igual forma que a instrucción directa é importante en certas actividades, non ten ningún sentido noutras. Aínda que o exemplo máis claro disto témolo na expresión corporal, hai outras moitas actividades e situacions nas que é más enriquecedor utilizar un ensino mediante a busca, o plantexala en forma de resolución de problemas, como pode ser o caso dalgúns deportes alternativos, o do plantexamento de posibles solucións tácticas nos deportes más convencionais, ou, tamén, cando se queira introducir elementos lúdicos nos deportes tradicionais (combinación de dous deportes: por exemplo, xogar a fútbol e baloncesto simultaneamente; xogar a voleibol pero con pelota de espuma e pas,...).

Un dos procedementos metodolóxicos que vai ser utilizado con maior frecuencia, ao longo do curso, é a "Asignación de tarefas", xa que facilita enormemente a individualización do ensino ao propiciar que cada estudiante ou grupo de estudiantes realice aquellas actividades que son más adecuadas á súa competencia motriz. Ademais, este procedemento axuda a que a profesora poida axustar mellor as súas intervencións durante o proceso de ensino e aprendizaxe ás necesidades específicas de cada estudiante nun momento determinado.

Asemade, tamén se propoñerán situacions de "Ensino recíproco", xa que o feito de que unha estudiante teña que corrixir ao/á seu/súa compañeiro/a ou compañeiros/as non só axuda ao que está executando a acción, senón que tamén, o que fai as veces de ensinante, adquire unha idea más clara da actividade que tamén debe realizar, ao verse obrigado a analizar a execución do/a seu/súa compañeiro/a e a detectar os errores que comete. Por outro lado, o ensino recíproco supón, en si mesmo, unha boa forma de desenvolver algúns contidos actitudinais.

En canto á estratexia na práctica do ensino de modelos utilizaránse, de acordo coas características da habilidade motriz que se pretenda ensinar, métodos analítico -progresivos ou globais- con ou sen polarización da atención.

2. ORGANIZACIÓN ESPAZO-TEMPORAL

AGRUPAMENTOS

A agrupación estable do alumnado en función da competencia motriz supón, ás veces, problemas derivados da diminución das expectativas da persoa docente e do alumnado, da tendencia a unha autoestima baixa, de actitudes pasivas ante as limitacións personais, etc. Nembargantes, o uso dosificando e racional deste sistema pode proporcionar certas vantaxes e estar xustificado dende o punto de vista da aprendizaxe, sempre e cando se utilice para casos e situacions concretas, e normalmente se utilicen outros sistemas de agrupamento do estudiantado (aleatoriedade, afectivididade, heteroxeneidade en altura o en capacidade, etc.).

As diferenzas individuais no rendemento motor non deben ser o único criterio de agrupamento do alumnado, aínda que este tamén sexa práctico en determinadas situacions. Básicamente utilizáranse dous criterios de agrupamento:

- Agrupacións de estudiantes de nivel heteroxéneo: para lograr que os/as estudiante/s de maior nivel sirvan de estímulo aos de nivel inferior e para plantexar situacions de "microensino", para o desenvolvemento de determinados contidos actitudinais, e como elemento de integración.

- Agrupacións de estudiantes de nivel homoxéneo: para a realización de pequenas adaptacións curriculares e para plantexar situacións competitivas más igualadas en cada un dos deportes traballados, pois non hai que descartar o valor educativo da competición.

UTILIZACIÓN DE ESPAZOS

Unha vez máis, os espazos a empregar dependerán do tipo de contido que esteamos a traballar.

Empregaremos todos os espazos ao noso dispón, ximnasio, patios exteriores, pavillón municipal, campo de fútbol, piscina municipal cuberta, parques e outros espazos próximos ao instituto (sendeiros, roteiros, esqueiras, muros, árbores...).

Como apoio teórico ás nosas clases, empregaremos a Aula Virtual, ordenadores e proxector de vídeo, a nosa disposición no ximnasio e nas aulas de cada grupo.

Para a busca e tratamiento da información, se é presencial, cada estudiante pode empregar o seu teléfono móvil, e tamén usaremos a Biblioteca e aula de informática.

Para a presentación de determinados contidos, usamos a aula de radio, próxima ao ximnasio.

OPTIMIZACIÓN DO TEMPO DE ACTIVIDADE E RUTINAS

Partimos da definición de tempo de actividade real, que é o tempo que o alumnado dedica exclusivamente para practicar unha determinada actividade física.

Para realizar correctamente unha actividade, o alumnado ten que ter tempo suficiente para realizala, repetíndoa un número suficiente de veces.

É por iso, que teremos que incrementar o tempo de actividade real dentro das nosas sesións.

Algúns aspectos a ter en conta para conseguilo serán:

- Minimizar o tempo das rutinas: chegar ao lugar de traballo (ximnasio, pavillón..), prepararse para a clase (roupa, calzado, atar pelo, ir ao servicio...), facer a presentación da sesión, ver se falta alguén, ao remate da clase asearse, cambiar de roupa e despedirse.
 - Aproveitar o comezo da clase, co quecemento, para explicar en que vai consistir a sesión. E tamén a volta á calma, para valorar ou comentar aspectos desenvolvidos na sesión.
 - Organizar a colocación do material necesario para a sesión e a súa recollida, procurando que todo o alumnado participe.
 - Axilizar os distintos agrupamentos do alumnado, procurando facelos ao comezo da clase, indicando claramente os criterios e colaborando na súa formación.

COÑECIMENTO DOS RESULTADOS/EXECUCIÓN

Durante as sesións e ao remate da mesma, o alumnado irá recibindo información e/ou indicacións/correccións sobre as actividades que está a desenvolver, ben individualmente ou en grupo, dependendo das actividades desenvolvidas. Isto é importante para mellorar o rendemento, sempre tendo en conta que a execución sexa a correcta, evitará lesións, favorecerá o autocoñecemento e a colaboración e incrementará a motivación de cara á tarefa.

En resumo, o coñecemento dos resultados poderá ser:

- Concurrente: durante a execución. A vantage é que o alumnado pode modificar o xesto mentres o realiza. É máis empregado canto máis sinxela ou técnica é a tarefa.
- Inmediato (6-20 segundos): inmediatamente despois da execución. Permite que o alumnado lembre o que fixo e tente recordar os erros para non volver repetilos. Como inconveniente é que non pode ser moi extensa e non é posible abracer a todo o alumnado.
- Retardado: pode ser menos eficaz pero depende da tarefa. Por exemplo, despois de realizar unha xornada de xogos tradicionais.

ACTIVIDADES

As actividades serán variadas e servirán para acadar os contidos e os obxectivos, sempre tendo unha funcións socializadora, integradora, respectando as características de cada estudiante.

Dependendo do tipo de unidade didáctica, o tipo de actividades poden ser:

- de diagnóstico, para avaliar os coñecementos previos do noso alumando antes de comezar as unidades didácticas;
- de desenvolvemento, para ir avanzando nos contidos e obxectivos a acadar ao longo dunha UD;
- de síntese, ao remate de cada parte da UD, para comprobar se o alumnado foi aprendendo os contidos que se requiren;
- de avaliación, como consecuencia de todo o proceso, e que pode levar a unha cualificación individual e/ou

grupal e tamén a cambios nas actividades desenvolvidas, no caso de non acadar os resultados agardados;

- de reforzo e de ampliación, xa que cada estudiante ten ritmo de aprendizaxe e de execución.

ESTRATEGIA NA PRÁCTICA

Podemos emplegar distintas estrategias, dependendo da tarefa, dos contidos, dos obxectivos e do alumnado.

- Estrategia global: en xeral, para todas as actividades de avaliação inicial ou de diagnóstico, onde queremos que se vexan implicadas todo tipo de habilidades e coñecementos, para saber o punto de partida.
- Estrategia analítica: por exemplo, para xestos técnicos, probas estandarizadas de condición física, ou actividades que requiren unha execución concreta.
- Estrategia mixta: a meirande parte das actividades mesturan as dúas estrategias. Poden partir dunha global e ir dando máis indicacións, polo que inclúe a analítica. E podemos explicar as técnicas dun deporte e despois non darlle tanta importancia cando se xoga a ese deporte (de analítica a global).

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Material dispoñible para levar a cabo o desenvolvemento das unidades didácticas deste curso.
Material complementario e apuntes elaborados pola persoa docente.
Aula virtual/moodle. e cursos dispoñibles na aula.
Outras ferramentas dixitais ou plataformas de aprendizaxe.
Redes sociais, aplicacións específicas, podcast, etc.
6. Material bibliográfico no departamento, biblioteca, aula de informática, radio EmBrión.

1. Material dispoñible para levar a cabo o desenvolvemento das unidades didácticas deste curso.

O departamento de Educación Física dispón de material para o desenvolvemento das distintas unidades didácticas (balóns de diversos tipos, formas e tamaños; picas; conos; aros; porterías; redes; raquetas, volantes, postes e redes de bádminton; mesas de tenis de mesa, palas e pelotas; paus de floorball, pelotas e porterías; mancuernas; pelotas de Pilates; esterillas, colchonetas e quitamedos; cordas individuais; cordas colectivas e para soga-tira; xogos tradicionais (sacos, petanca, aros, zancos, peóns); cinturóns con velcro e cintas e balón para rugby-tag; bates, bases e pelotas para rounders; botiquín e maniquíes para RCP; balóns medicinais de 2, 3 e 4kgs; caixón para proba flexibilidade; bancos suecos; espaldeiras; 3 poldros e 3 plintos; 3 minitramps).

Outro tipo de material son autofalantes fixos e portátiles, con ou sen batería, micrófonos, mesa de mezclas, proxector, pantalla e pizarras.

2. Materiais elaborados en galego::

- En galego, pola concesión dunha licenza por estudos durante o segundo trimestre do curso académico 2021-22
- Vídeos na canle de youtube do departamento de Educación Física.
- Vídeos na canle de youtube AliméntateBen IEs de Brión.
- Páxina web maniotas.cesga.es

3. Aula Virtual/moodle e cursos dispoñibles na aula.

Cada grupo ou conxunto de grupos impartidos por Carmen e Xiana ten todo o material complementario nas súas Aula Virtuais que se poden atopar no menú da páxina web do instituto.

4. Outras ferramentas dixitais ou plataformas de aprendizaxe.

Fundamentalmente en youtube, para a busca de información específica. En galego, a canle espazoAbalar.

5. Redes sociais, aplicacións específicas, podcast, etc.

Preguntamos ao alumnado que plataformas e a que youtubers siguen para traballar a súa condición física ou mellorar na súa práctica deportiva.

Empregamos aplicacións como wikiloc, geocatching, google maps...para o desenvolvemento de determinadas unidades didácticas.

Tamén programas de edición de vídeos, fotografías, presentacións...

Na radio EmBrión realizaremos podcasts e programas divulgativos.

6. Material bibliográfico no departamento, biblioteca, aula de informática, radio EmBrión.

Temos unha biblioteca no Departamento e tamén material bibliográfico na Biblioteca do instituto.

Tamén contamos con ordenadores e dúas tabletas, con conexión a internet, para a busca de información e outros usos, dependendo das unidades didácticas.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial desenvolverase ao inicio de cada Unidade Didáctica para comprobar os coñecementos previos que posúe o alumnado sobre os contidos da mesma.

Os procedementos de avaliação poderán ser variados, tanto probas escritas, como observación directa de tarefas específicas nas primeiras sesións, ou mediante cuestionarios orais ou probas prácticas.

O instrumento para a avaliação inicial dependerá do contido da U.D.

Unha vez feita, a persoa docente valorará a necesidade de realizar adaptacións nos diferentes apartados da programación, de ser o caso ou para determinados estudiantes.

Destacamos as probas físicas de avaliação inicial que realizamos no primeiro trimestre, para que cada estudiante coñeza e valore a súa forma física, aquelas cualidades nas que está ben e ten que manterse e aquellas outras nas que ten que mellorar. Isto axudará ao desenvolvemento posterior do seu plan de adestramento persoalizado.

Tamén, e como instrumentos de avaliação inicial, empregamos o historial médico e o cuestionario inicial de educación física, para ter en conta o estado de saúde de cada estudiante, por unha parte e, pola outra, coñecer os seus hábitos saudables ou non e a súa actividade física, deportiva ou doutro tipo.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliação por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	UD 10
Peso UD/ Tipo Ins.	5	6	11	8	6	8	11	9	9	8
Táboa de indicadores	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Unidade didáctica	UD 11	UD 12	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	9	10	100
Táboa de indicadores	100	100	100

Criterios de cualificación:

A Programación Didáctica consta de 12 UD, a primeira delas de carácter transversal. As UU.DD. están distribuídas trimestralmente, abranguen un total de 105 sesións e o seu peso establece sobre 100.

O peso de cada UD estableceuse en función do número de sesións e do contido da mesma.

Para a cualificación de cada Unidade Didáctica teremos en conta, para cada Criterio de Avaliación, os mínimos de consecución establecidos e o seu peso orientativo (establecido en cada UD).

Tendo en conta estes elementos, para a superación de cada unidade didáctica o alumnado deberá acadar os mínimos de consecución establecidos, nun peso orientativo global igual ou superior ao 45%. No caso de detectarse dificultades nalgún alumno ou alumna, adoptaranse as medidas de reforzo educativo.

A cualificación de cada trimestre, obterase calculando a media aritmética das cualificacións obtidas en cada UD impartida no trimestre e tamén considerando aqueles outros traballos de ampliación ou reforzo que cada estudante realizara, por iniciativa propia ou por indicación da persoa docente, poidendo deste xeito mellorar a súa cualificación. A cualificación de cada trimestre, obterase calculando as cualificacións obtidas nos distintos instrumentos de avaliación, tendo en conta o carácter dos contidos que avalán, de forma que os instrumentos que avalán contidos actitudinais terán un peso dun 30%, os que avalán contidos procedimentais un 40% e os conceptuais un 30%.

A cualificación da avaliação final ordinaria da materia, obterase calculando a media aritmética ponderada das cualificacións obtidas en cada avaliação trimestral, tendo en conta, de ser o caso, a cualificación obtida logo das recuperacións das UU.DD. e da avaliação trimestral e tamén considerando aqueles outros traballos de ampliación ou reforzo que cada estudante realizara, por iniciativa propia ou por indicación da persoa docente, para mellorar a súa cualificación.

O valor numérico da nota irá dende o 0 ao 10, redondeando á unidade máis próxima, (ata .4 cara abaixo e dende .5 cara arriba), e para considerar superada a U.D., o trimestre e o curso o alumnado debe acadar un 4,5 ou superior.

Para a obtención da nota empregaranse distintos procedementos, tanto probas escritas, exposicións orais ou escritas, gravacións de audio ou vídeo, como observación directa por parte da persoa docente. Tamén se terá en conta a autoavaliación e a coavalíaón.

As probas escritas poderán ser exames tipo test, de resposta curta ou de desenvolvemento. Tamén poderán solicitarse a realización de traballos, exposicións orais, gravacións de audio e vídeo. Este tipo de probas ou traballos serán realizados, por norma xeral, a través da Aula Virtual.

No caso de traballos en grupo, haberá unha cualificación igual para todos os membros do grupo que poderá ser matizada (para mellorala ou empeorala) a criterio do grupo, sempre dun xeito razoado.

Ao ser unha materia eminentemente práctica, o procedemento de avaliação máis empregado será a observación directa a través de diversos instrumentos, principalmente rúbricas, listas de cotexo e escalas de valoración, en función dos contidos a desenvolver.

Atención especial require o alumnado que por diferentes motivos (lesiños, malestares diversos, etc) non pode seguir o ritmo das sesións ou facer a clase por un período de tempo indeterminado. Ao ser a nosa materia práctica, intentarase que na medida do posible se incorpore ás sesións facendo as adaptacións oportunas. De non ser posible, determinarase o rol que deberá desempeñar, en función do tipo de sesión que se estea a desenvolver: árbitro, apoio aos compañeiros, alumno avantaxado, axudante da persoa docente, etc. Se aínda así, durante tempo non pode asistir ás clases, realizará os traballos que se pauten na Aula Virtual e, durante ese tempo, a súa cualificación será a dos traballos realizados.

En canto aos instrumentos de avaliação das unidades didácticas, aclarar que o tipo de instrumento establecido é sempre a táboa de indicadores, xa que a nosa materia é eminentemente práctica, e ademais é unha limitación da aplicación. Non obstante, consideramos que dentro desta tipoloxía entran tamén as probas escritas e outro tipo de traballos que se entregarán na Aula Virtual.

Criterios de recuperación:

Para recuperar as UU.DD. non superadas:

- Logo de rematar a UD proporanse ao alumnado que non a superou actividades de reforzo e recuperación, que serán supervisadas polo profesorado en sesións de tutoría previa cita. Nalgúns casos, segundo as características dos contidos e a situación do alumnado, poderase propor ao mesmo a realización de traballos escritos. No caso de recuperar a UD antes de ter lugar a sesión de avaliação trimestral, para o cálculo da nota desta, terase en conta a nova cualificación. De non superala, quedará pendente de recuperar, sempre e cando o alumnado non supere o trimestre, neste caso a UD darase por superada.

Para recuperar a avaliação trimestral:

- Logo de rematar o trimestre o alumnado que non supere a avaliação, deberá recuperar unicamente as UU.DD. que non teña superadas. Para elo, o profesorado proporá actividades de recuperación ao alumnado que serán supervisadas polo profesorado en sesións de tutoría previa cita. Nalgúns casos, segundo as características dos

contidos e a situación do alumnado, poderase propor ao mesmo a realización de traballos escritos.

Para superar a avaliación final extraordinaria:

- Ao alumnado con algunha avaliación trimestral non superada, realizará actividades de recuperación no período que vai dende a avaliación final ordinaria á avaliación final extraordinaria. Esas actividades serán avaliadas por observación directa do profesorado e, no caso de considerar que acada o mínimo de consecución, daranse por superadas.

- O alumnado que logo de facer as recuperacións das avaliacións trimestrais, e logo de transcorrer o período entre avaliación final ordinaria e extraordinaria non recuperou algunha delas, deberá superar nunha proba final extraordinaria os mínimos de consecución non superados. A proba será preferentemente práctica, aínda que para superar algún dos contidos poderase propor traballos escritos.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

Para o alumnado que promocionou a 2º de Bacharelato coa materia de Educación Física pendente elaborarase un plan de recuperación personalizado. Neste plan farase constar, ademais dos apartados establecidos normativamente, os mínimos de consecución que o alumnado ten pendentes de superar, e de ser o caso, as UU.DD.

Farase un calendario de tutorías, previa cita por parte do alumnado, para desenvolver o seguimento das tarefas propostas no plan de recuperación. Neste calendario estableceranse tamén as datas das probas para superar os contidos, e o tipo das mesmas.

O cálculo numérico da nota farase igual que no procedemento de cualificación do curso.

Unha vez establecido o calendario da ABAU, e de non ter superado a materia fixarase unha proba final extraordinaria. Na dita proba o alumnado deberá superar aqueles contidos das UU.DD. que non superara nas probas anteriores, tendo en conta que todo o superado no curso anterior, mantense como superado coa mesma nota.

6. Medidas de atención á diversidade

Atendendo á Orde do 8 de setembro que desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia, adoptaranse as medidas de carácter ordinario e extraordinario que se consideren oportunas e axeitadas ao alumnado.

Con carácter xeral, para adecuarse aos diferentes ritmos de aprendizaxe e capacidades, contémplanse actividades de reforzo e ampliación con tempos flexibles e aprendizaxe cooperativa en grupos heteroxéneos.

Ademais do diferente ritmo de aprendizaxe do alumnado e o nivel de competencia motriz, os casos más frecuentes na materia de Educación Física que necesitan unha atención á diversidade son:

- Alumnado repetidor (coa materia aprobada / coa materia suspensa). Este alumnado, maioritariamente coa materia superada, pode colaborar co profesorado en actividades de microensinanza participando como alumno avantaxado en determinados contidos. Esta actuación será valorada polo profesorado con táboas de indicadores específicas.
- Alumnado con diferente nivel de competencia motriz. Ao alumnado que teña baixo nivel de competencia motriz nos contidos dalgunha/s unidade/é didáctica/s, realizaránselle apoios e reforzos para favorecer tanto a súa práctica como a súa aprendizaxe. De ser necesario, adaptaránselle os tempos e os procedementos de avaliación e poderá propoñérselfe algún tipo de traballo teórico para acadar os obxectivos.
- Alumnado lesionado ou incapacitado temporalmente para realizar a práctica:

No caso deste alumnado con necesidades educativas especiais poñeranse en marcha os apoios e as atencións educativas específicas necesarias para a consecución dos obxectivos de aprendizaxe. Nestes casos, asignarase un rol en función da UD que garanta que participa e logra os obxectivos fixados: avaliador, xuíz/árbitro/a e axudante serán os roles más utilizados. No caso de incapacidade total, este alumnado terá que acudir a clase para ou ben facer un traballo teórico, ou tomar nota dos contidos que se expoñan na clase ou facer unha ficha diaria das actividades que se realizan e que posteriormente terán que entregar ao profesorado.

A este alumnado, de ser o caso, en función das súas necesidades de atención á diversidade adaptaránselle tanto os tempos como os procedementos de avaliación.

A súa avaliación da parte práctica poderá ser substituída por traballo teóricos. Polo que serán cualificados mediante a entrega e valoración correspondente de todos os traballos que se lles propoñan para realizar no tempo de clase, e

dalgúns máis que lles serán encargados de forma especial a eles, así como a través das fichas diarias de clase que deberán ter realizado durante o curso. Ademais, deberán realizar os exames teóricos comúns para todo o curso. Adaptarase o peso dos criterios de avaliación de cada UD en función das posibilidades e necesidades que se requirán.

- Alumnado que promociona coa materia sen superar. Neste caso elaborarase un Plan de reforzo adaptado ás súas particularidades. De todos os apartados do plan, destacamos as tarefas para realizar e a súa temporalización, así como os procedementos de seguimento e avaliación.

Por outro lado, no caso do alumnado cun ritmo de aprendizaxe máis lento podemos poñer en marcha:

- Adaptacións metodolóxicas en canto ao estilo de ensinanza: empregar formas de organizar a clase individualizadas, realización de grupos de nivel naquelas actividades que así o requiran, etc...

- Adaptacións metodolóxicas en canto á técnica de ensinanza: comunicar só os aspectos más importantes do modelo, presentar o modelo de forma máis personalizada. Procurar deseñar actividades diferentes para traballar un mesmo contido...

- Adaptacións metodolóxicas en canto ás estratexias pedagóxicas: apoio verbal, visual, manual, ampliación do tempo para alcanzar un determinado contido (polo que se establecerán progresións máis próximas á súa aptitude física). Reforzo permanente dos logros acadados para elevar a súa autoestima-autoconcepto, creación dun clima na aula na que o alumno/a non tema expresar as súas dificultades. Simplificación das actividades e adaptación das regras de xogo.

- Adaptacións dos criterios de avaliación, tendo en conta o traballo diario, a implicación nas tarefas de clase, a presentación de traballos alternativos (de ser o caso) e a mellora con respecto a si mesmo/a (avaliación criterial).

En canto ao alumnado cun ritmo de aprendizaxe máis rápido, podemos:

- Plantexar actividades de ampliación que lles permitan profundar nos diversos contidos alcanzando obxectivos superiores.

- Implicar a este alumnado en programas de acción titorial con compañeiros/as que teñan dificultades na súa aprendizaxe.

No caso de ser necesarias medidas extraordinarias de atención á diversidade unha vez esgotadas as de carácter ordinario, seguiranse as indicacións establecidas na normativa vixente, coa colaboración do departamento de orientación do centro.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Comprensión de lectura	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Emprendemento social e empresarial						X		X
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Educación emocional e en valores	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.8 - Igualdade de xénero	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.9 - Creatividade								X

	UD 9	UD 10	UD 11	UD 12
ET.1 - Comprensión de lectura	X	X	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita	X	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual	X	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital	X	X	X	X
ET.5 - Emprendemento social e empresarial	X		X	X
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X	X	X	X
ET.7 - Educación emocional e en valores	X	X	X	X
ET.8 - Igualdade de xénero	X	X	X	X
ET.9 - Creatividade	X			

Observacións:

A comprensión de lectura traballarase en todas as UU.DD. a través da proposta de lecturas que aborden a temática da U.D. Ademais incluimos dentro do Plan Lector do instituto un elenco de libros en galego, con temática variada sobre vida saudable, para que o alumnado faga a súa escolla e decida como remataría esa obra. Traballo en colaboración coa Biblioteca.

A expresión oral valorarase nas exposicións que deba fazer o alumnado, así como na dirección de partes das sesións de clase (quecemento, guiar circuitos, explicar protocolos de primeiros auxilios, edición de vídeos...por exemplo).

A expresión escrita traballarase a través das tarefas de redacción, recensión e nas probas escritas e tamén no Plan Lector.

A comunicación audiovisual traballarase nas tarefas propostas ao alumnado sobre contidos da U.D.

A competencia dixital traballarase tanto a través do uso da aula virtual, como das aplicacións que se empreguen para desenvolver os contidos das diferentes UU.DD.

O emprendemento social e empresarial traballarase nas UU.DD. de primeiros auxilios, orientación, actividades con música, a dramatización e a animación socio-deportiva, xa que se proporá ao alumnado facer representacións, así como a organización de eventos no medio natural.

A educación emocional e en valores traballarase ao longo do curso a través das diferentes UU.DD, traballando fundamentalmente o respecto e o traballo en grupos diversos.

A igualdade de xénero está presente en todo o currículo e polo tanto en toda a programación, especialmente a teremos presente en aquellas UU.DD. nas que os prexuizos poden influir nas ideas preconcebidas do alumnado.

A creatividade, aínda que presente en todas as tarefas motrices, traballarase principalmente nas unidades de actividades con música e nas actividades no entorno natural.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descripción	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Circuitos de orientación.	Desenvolver na contorna do centro unha carreira de orientación, no ámbito urbano ou natural.		X	X

Actividade	Descripción	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Representación dunha función individual ou colectiva.	Representar ante as compañeiras ou compañeiros ou ante colectivos axenos ao centro, unha dramatización colectiva.		X	X
Actividades na piscina cuberta Municipal de Brión	Facer actividades acuáticas, musicadas e de acondicionamento físico.			X
Xornada de xogos tradicionais.	Organizar unha xornada de xogos tradicionais no instituto, coincidindo coa celebración do magosto, para o resto dos niveis educativos.	X		
Rafting.	Actividade acuática nun entorno natural próximo.			X

Observacións:

As actividades complementarias desenvolveranse unha vez rematadas as UU.DD. nas que se desenvolven os contidos correspondiente, e tendo en conta o tempo atmosférico e as datas do calendario.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
RENDEMENTO DO ALUMNADO E RESULTADOS DE APRENDIZAXE.
TEMPORALIZACIÓN DA PROGRAMACIÓN E DAS UNIDADES DIDÁCTICAS.
Metodoloxía empregada
DESEÑO E DESENVOLVEMENTO DAS UNIDADES DIDÁCTICAS.
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
GRAO DE ADECUACIÓN DOS OBXECTIVOS DIDÁCTICOS E DOS CONTIDOS.
Clima de traballo na aula
MOTIVACIÓN DO ALUMNADO, AMBIENTE NAS SESIÓNS E ACTUACIÓN PERSONAL DA PERSOA DOCENTE.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
INFORMACIÓN AO ALUMNADO E ÁS FAMILIAS DA PROGRAMACIÓN.

Descripción:

O proceso de ensino esixe unha avaliación continua para ir axustando a programación. Esta avaliação permite ir detectando necesidades e buscando o axuste, as correccións precisas e as medidas que se consideren oportunas en cada momento.

Propónense uns aspectos da programación e do procedemento de ensino-aprendizaxe, e uns indicadores, que a persoa docente pode avaliar, escollendo os instrumentos que considere máis axeitados (cuestionarios, listaxes de control ou rexistro de datos, entrevistas, observador externo ou ben comparar a experiencia con outros compañeiros

e compañeiras docentes). Nesta proposta poden surpimirse puntos e engadirse outros que a persoa docente considere.

RENDEMENTO DO ALUMNADO E RESULTADOS DE APRENDIZAXE:

Análise dos resultados obtidos na avaliación final. O 100% do alumnado aprobou a materia.

TEMPORALIZACIÓN DA PROGRAMACIÓN E DAS UNIDADES DIDÁCTICAS.

Pertinencia das actividades propostas e da secuencia seguida na súa realización, o que suporá observar se as progresións efectuadas permiten a todo o alumnado acadar regularmente as aprendizaxes previstas.

Mediante unha listaxe de control reflectirase si a temporalización foi axustada e houbo tempo de levar a cabo, tanto as UU.DD. como a programación xeral.

DESEÑO E DESENVOLVEMENTO DAS UNIDADES DIDÁCTICAS:

Avaliación de recursos, materiais, actividades, instrumentos de avaliação e criterios de cualificación. Utilizaranse 2 instrumentos de avaliação: unha enquisa ao alumnado de cada grupo, e unha reflexión persoal do docente baseada na experiencia co grupo e no rexistro diario de clase. O 75% do alumnado, nunha escala de 0 a 5, puntúa con 3 ou máis este apartado.

GRAO DE ADECUACIÓN DOS OBXECTIVOS DIDÁCTICOS E DOS CONTIDOS:

Do trato co alumnado, da observación do seu traballo en clase, e do seu grao de motivación saberemos se os obxectivos didácticos seleccionados responden ás súas necesidades e inquedanzas. Ademais, se observará se a través dos contidos desenvolvidos se alcanzan os obxectivos didácticos propostos.

Avaliarase a través dunha enquisa ao alumnado e a través da reflexión persoal da persoa docente baseada no rexistro diario de clase. O 75% do alumnado, nunha escala de 0 a 5, puntúa con 3 ou máis este apartado.

MOTIVACIÓN DO ALUMNADO, AMBIENTE NAS SESIÓNS E ACTUACIÓN PERSONAL DA PERSOA DOCENTE.

Este aspecto será valorado dende a perspectiva do grao en que as intervencións da profesora faciliten, promovan e motiven aos alumnos para o traballo en clase.

Ao remate de cada trimestre o alumnado contestará a un cuestionario de autoavalía, individualmente e, de ser o caso, por grupos. Nunha escala de 0 a 5, o resultado será positivo se supera a puntuación de 3 máis dun 75% do alumnado.

INFORMACIÓN AO ALUMNADO E ÁS FAMILIAS DA PROGRAMACIÓN:

Mediante unha listaxe de control avaliarase si alumnado e familias foron informados en tempo e forma do contido desta programación didáctica a través da páxina web do centro. Ademais o alumnado tivo unha información constante ao longo do curso do relativo ao desenvolvemento da mesma.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

O seguimento da programación é indispensable para ir avaliando procedementos, as actividades levadas a cabo e os resultados alcanzados polo alumnado, e así ir facendo as modificacións que se consideren oportunas para finalmente reflexionar acerca das posibles propostas de mellora. O coñecemento dos resultados obtidos neste proceso de seguimento e avaliación tamén establecerán un novo punto de partida de cara ao próximo curso e cara a unha nova intervención docente.

O seguimento da programación realizarase a través da sección de "Seguimiento" da Aplicación PROENS. Nesta sección indicarase a data de inicio e fin da UD, o número de sesións previstas, o número de sesións realizadas, o grao de cumprimento da programación (baixo-medio-alto), as propostas de mellora e calquera observación que se considere oportuna..

Proponse facer o seguimento e a avaliación da programación nos seguintes prazos:

- Ao remate de cada unidade didáctica: avaliarase a eficacia das actividades plantexadas, a consecución de obxectivos por parte do alumnado, as dificultades atopadas, as necesidade de medidas de reforzo, os materiais e recursos empregados, outros instrumentos, etc.
- Unha vez ao mes, na reunión do departamento, realizarase o seguimento da programación didáctica e

estableceranse as medidas correctoras que, de ser o caso, se estimen necesarias.

- Ao finalizar o trimestre, onde analizaranse as unidades didácticas levadas a cabo, factores favorables e dificultades atopadas na temporalización das mesmas e resultados acadados polo alumnado. No caso de que quedara sen impartir algunha UD, o seu peso repartirse equitativamente entre o resto de UU.DD. impartidas no trimestre.
- Ao finalizar o curso escolar.

As propostas de mellora reorientarán e modificarán a nova programación, se é o caso, e unha vez discutido no seno do departamento (reorientarán as estratexias para desenvolver contidos, reforzarán aspectos varios, variarán procedementos, etc....) sempre buscando a optimización do proceso e o aproveitamento dos recursos. Estas propostas deberán quedar reflectidas na memoria final do departamento.

9. Outros apartados